

İZMİR

VİZYON PLANI

'YAŞAM KENTİ'

KENTSEL VİZYON
PLATFORMU

KENTSEL VİZYON PLATFORMU

‘Kentsel Vizyon ile Kurgulanan Kentler’

NEF ve Kentsel Strateji tarafından kurulan
Kentsel Vizyon Platformu
kamu, sivil ve özel sektör işbirliği ile

- bölge
- kent
- mahalle

ölçeğinde çalışmalar yaparak, yeni planlama
yaklaşımı ve modellerini tartışmaya açmaktadır.

81KENT
VİZYON
www.kentselvizyon.org

“İzmir Vizyon Planı”
‘Kentsel Strateji’ tarafından geliştirilen
kapsam ve içerik çerçevesinde,
A. Faruk Göksu ve Sıla Akalp’in Stüdyo
33’te verdiği eğitimler sonucunda
Ezgi Madran tarafından hazırlanmıştır.

01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

07

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

15

03

VİZYON
Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

20

04

3x3 VİZYON ve EYLEM ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

23

05

İZMİR'İN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

36

BÖLÜM

01

ANALİTİK BAKIŞ
Stratejik Göstergeler
10 Temel Sorun ve Fırsat
BEK Analizi

STRATEJİK GÖSTERGELER

Nüfus:
4.050.000 kişi

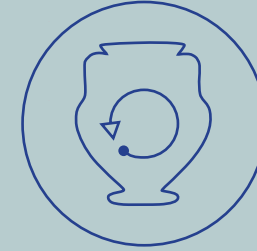
Ekonomik Değerler:

- Tarım
- Sanayi
- Turizm
- Lojistik
- Hizmet Sektörü
- Ticaret

Eğitim:

- Ege Üniversitesi
- Dokuz Eylül Üniversitesi
- İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi
- Yaşar Üniversitesi
- İzmir Ekonomi Üniversitesi
- İzmir Üniversitesi
- Şifa Üniversitesi
- Kâtip Çelebi Üniversitesi
- Gediz Üniversitesi

Tarihsel İzler:

- 41 Antik kent
- Efes - Selçuk
- Bergama
- Alliano

Performans Kriterleri

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

3

ÇEVRE

1

EKONOMİ

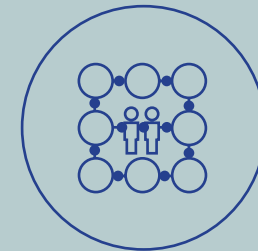
4

SOSYAL

4

YAŞAM KALİTESİ

1

Sosyal Altyapı:

- İzmir Enternasyonal Fuarı
- 9 üniversite

Doğal Değerler:

- Ege Denizi
- Akarsular (Gediz, Küçük Menderes, Büyük Menderes, Bakırçay akarsuları)

10 TEMEL SORUN

- 1 Liman potansiyelinin kullanılmaması
- 2 Sürekli göç alması
- 3 Kurumsal ve sektörel girişimcilik ve işbirliği eksikliği
- 4 Organize sanayi bölgelerinin yeterince kullanılmaması
- 5 Üniversite-sanayi işbirliğinin yeterince kurulmaması
- 6 Nitelikli tarımsal arazilerin parçalanması ve düşük verimlilik
- 7 Kentsel riskler
- 8 Kemeraltı bölgesinin çöküntü alanına dönüşme riski
- 9 Sanayi sektörünün katma değer üretim gücünün azalması
- 10 Ulaşım

10 TEMEL FIRSAT

Akdeniz Havzası'nda önemli bir lojistik merkez ve liman kenti	1
Kaliteli yaşam kenti imajı	2
Avrupa pazarlarına yakınlık ve ihracat - ithalat potansiyeli	3
Bereketli havzalar	4
Tarihsel derinliğin zenginliği ve kutsal antik kentler	5
Bölge Kent potansiyeli	6
Yükselen kültürel ve sanatsal değerler	7
Üniversiteler kenti, 120.000 öğrenci kapasitesi	8
Yenilenebilir enerji (rüzgar, güneş, jeotermal, biyogaz) potansiyeli	9
Sağlık sektörünün gelişmesi	10

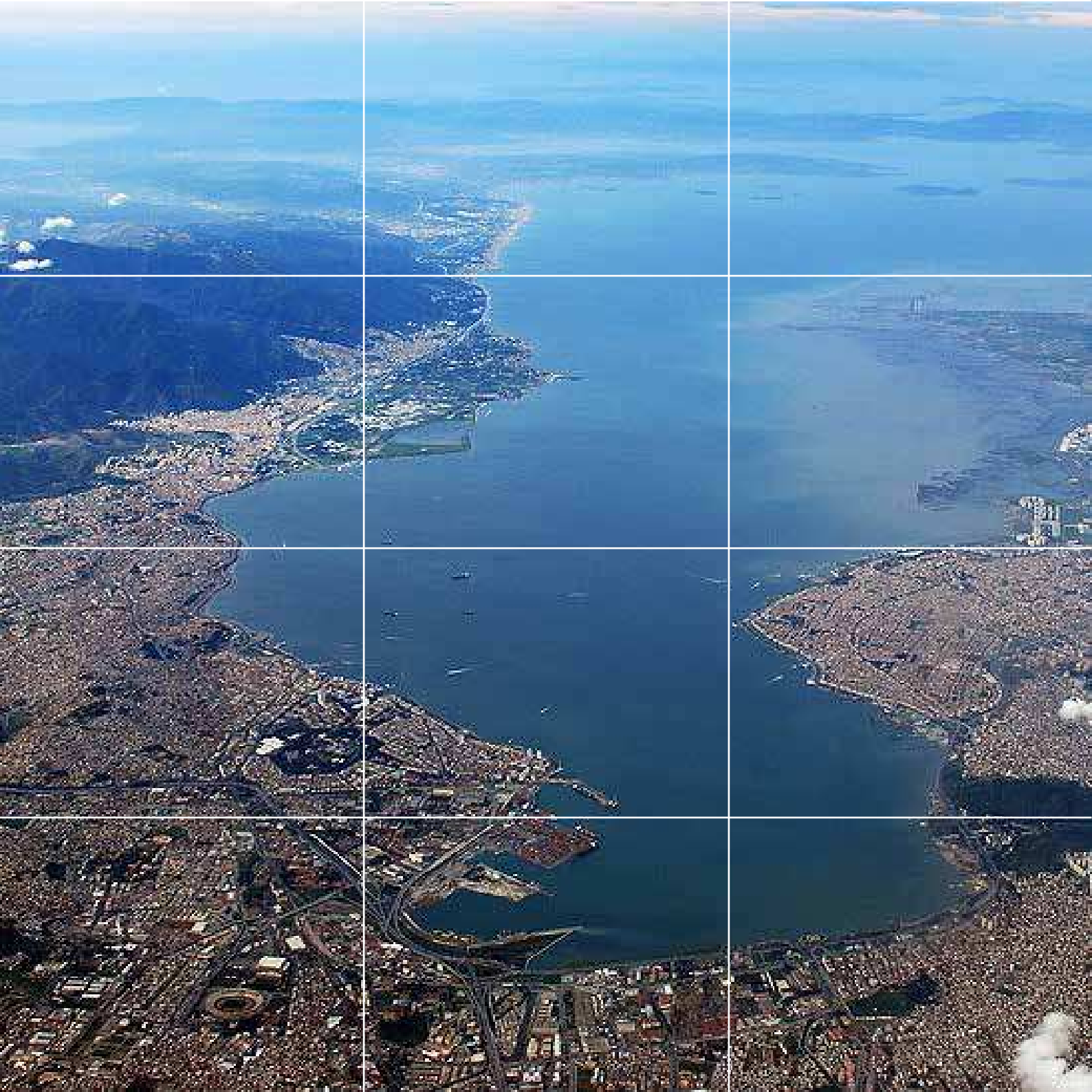
BEK ANALİZİ

Kaynak: KentSEL Strateji

Birikim	Kıyı Ege kültürü Manevi değerler Medeniyetin beşiği Kutsal antik kentler Ege mutfağı Farklı inançlar
Bereket	Havza bereketi Güneş Altın ve diğer madenler Termal su kaynakları Endemik bitkiler
Beceri	Ticaret Keyif Dericilik Ege mutfağı
Bakış	Havza Körfez Ulaşım ağları Liman Gelişme yönü
Büyüme	Turizm Kültür Ticaret Sanayi Eğitim Kentleşme
Beklenti	Turizmde artış Girişim ve yenilikçilik Tasarım sektörü Uluslararası organizasyonlar

Ekoloji	Körfez İmbat rüzgârı Akarsu ve havzalar Zeytin Ormanlar Deniz-kum-güneş
Ekonomi	Turizm Sanayi Fuar Liman Tarım
Eşitlik	İnanç hoşgörüsü Sosyal hayat Fırsat eşitliği Engelli hakları
Etkinleştirme	Organik tarım Gelişmiş ulaşım ağı Tasarım sektörü altyapısı
Edinim	Enerji Üretimi Modern tarım Canlanma
Entegrasyon	Kırsal-kentsel alan Üniversite-tarım Teknoloji-sanayi

Koruma	Antik kentler Ege kültürü Tarım arazileri Havzalar Deniz ve körfez
Kapasite	Öğrenci kapasitesi İnsan kapasitesi Bereketli topraklar Turizm kapasitesi Kutsal kentler
Kalkınma	Organik tarım Sanayi Sağlık Enerji İhracat
Kimlik	Liman kenti Tarih Kültür Eğitim
Katılım	Sosyal etkinlik Kültürler arası diyalog Kültürel etkinlik Sosyal sorumluluk
Kurgu	Kıyı HUB Kır — kent entegrasyonu Kırsal kalkınma

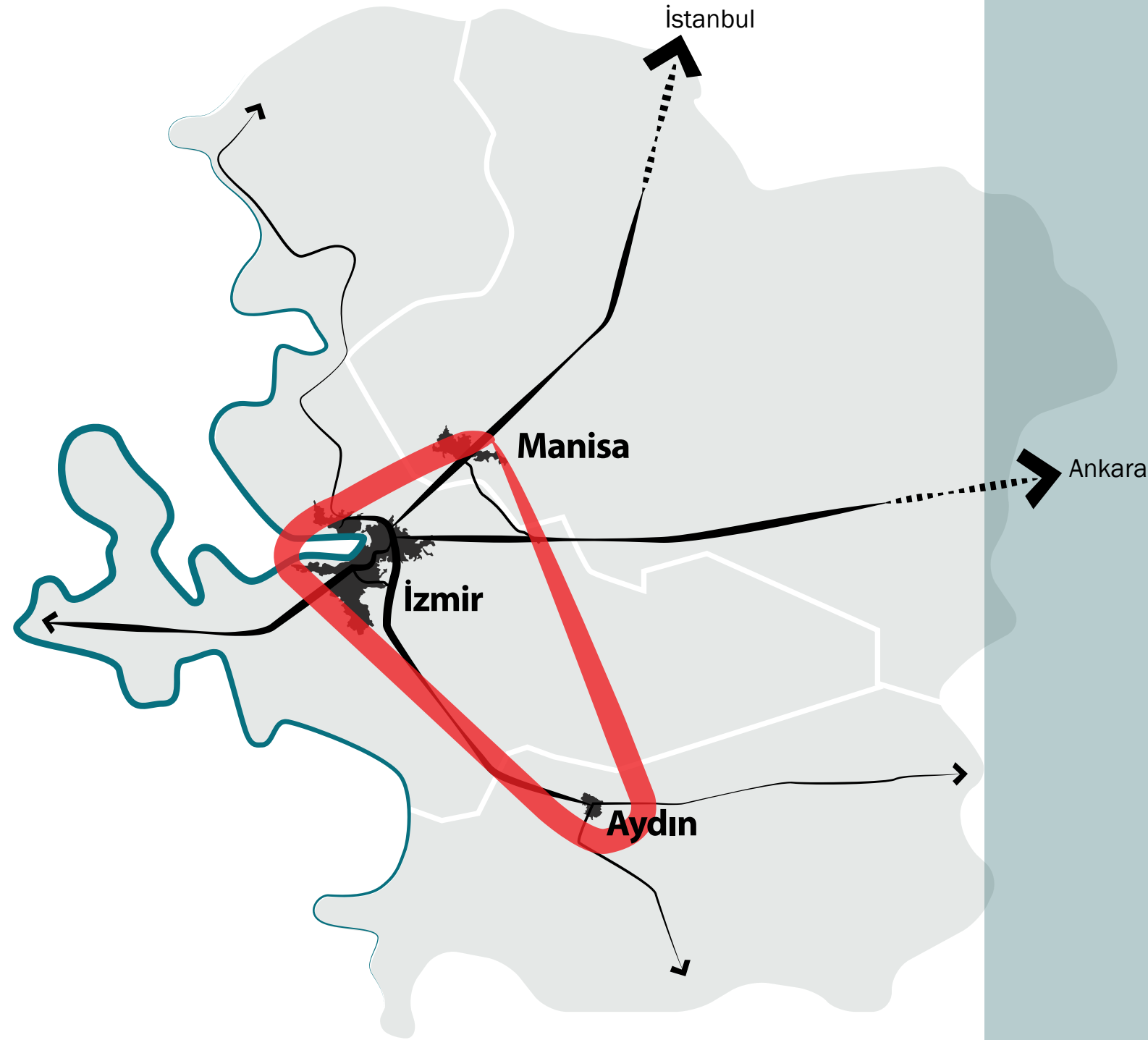

BÖLÜM

02

STRATEJİK BAKIŞ
Bölgesel İşbirliği
Kent Kurgusu

BÖLGESEL İŞBİRLİĞİ

İZMİR, BÖLGE İÇİNDE HANGİ STRATEJİK ROLÜ ÜSTLENECEK?

Bereketli ve geniş bir hinterlanda sahip olan İzmir, hinterlandındaki Manisa, Denizli, Aydın, Muğla, Bursa, Uşak, Kütahya gibi tarım, sanayi üretimi ve maden işleme kapasitesi yüksek kentlerin ve havzaların üretim ve kaynak kapasitesini, Kuzeybatı ve Doğu Akdeniz Havzası ile buluşturan bir bölge kenttir. Bu özelliği ile binlerce yıldır süregelen, canlı ticari hareketi gerektiren **liman kenti** olma özelliğini korumalıdır.

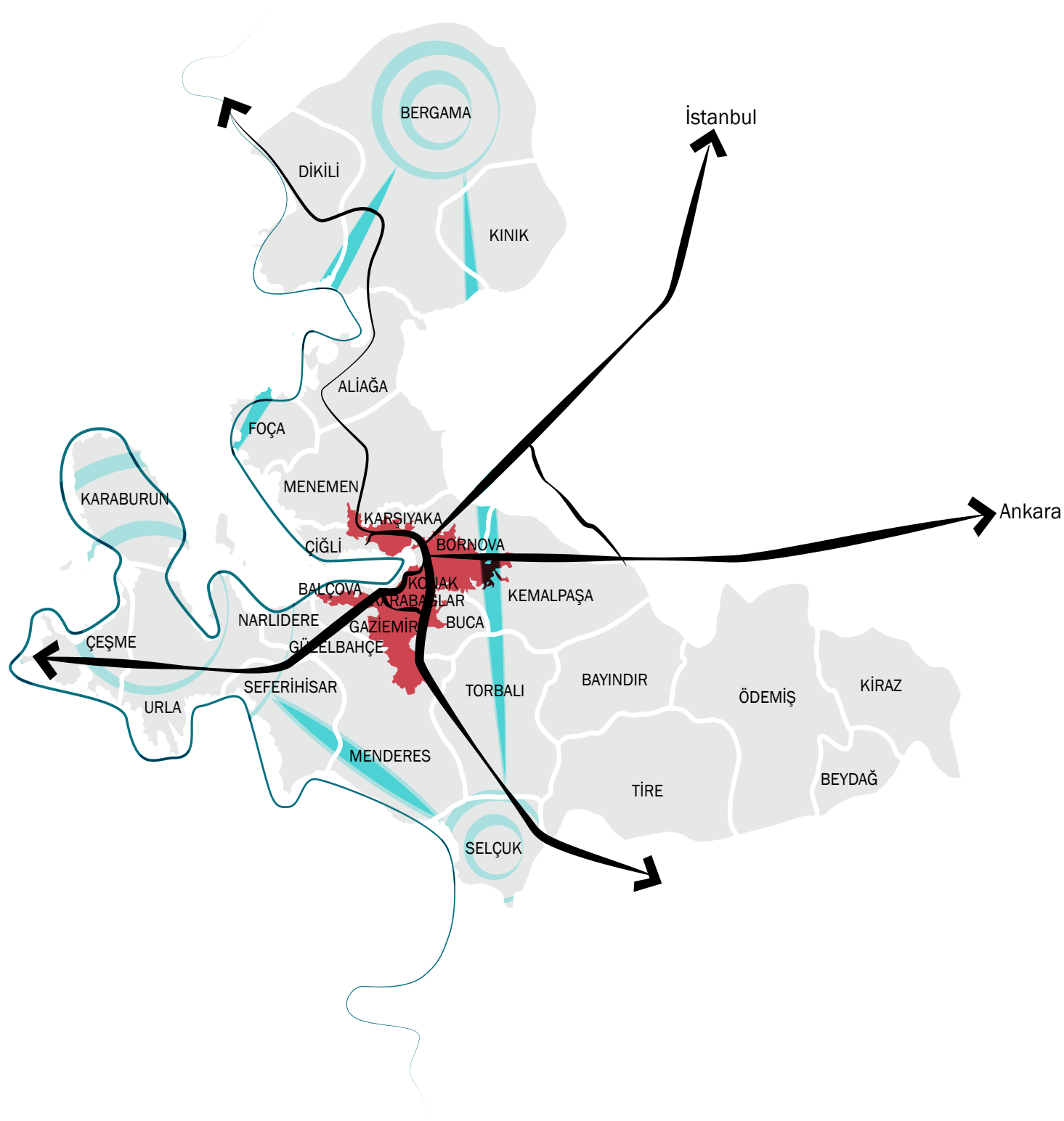
Akdeniz-Karadeniz geçişi üzerinde, Balkanlar, Avrupa ve Anadolu üzerinden Ortadoğu'ya açılım imkânına sahip kent, beş liman ve uluslararası bir havaalanı ile de önemli bir **lojistik HUB**'dir.

Bölgesel ölçekte genç ve dinamik bir üniversite kenti olan İzmir'de, bilgi, teknoloji, tasarım ve yenilik temaları, bölgesel ekonominin en önemli dinamikleri olurken, öğrenci potansiyelini ve bölgesel cazibesini kullanan İzmir, **bilgi, inovasyon, turizm, sağlık, tarım ve tasarım** sektörlerini **gelişim temaları** olarak belirlemelidir.

Bölgesel ekonomik dayanıklılığı artırmak için, İzmir, Manisa ve Aydın arasında, gelişim temaları kapsamında **kentsel koalisyonlar** yapılarak, ürün, kaynak, hizmet, altyapı, işgücü paylaşımı sağlanmalıdır.

Bölgesel dayanıklılığın sağlanmasında İzmir'in rolü;

1. Kümelenme (gelişim temaları arasında işbirlikleri)
2. Koruma (Havza yönetimi, atık yönetimi)
3. Kıyı Yönetimi
4. Kültür-Turizm Üçgeni (Bergama-Efes-Çeşme Yarımadası)
5. Kutsal Antik Kentler Ağı

KENT KURGUSU

YENİ KENT KURGUSU NE OLACAK?

Kadim bir tarihsel derinliğe sahip olan İzmir, bugünün ihtiyaçları ve yaşam koşulları doğrultusunda gelecek kurgusunu yaparken, kentsel gelişim temalarını yeniden kurgulamalıdır.

1. Kent Merkezi (Yeni Temalar, Teşvikler)
2. Körfez (Alsancak Limanı, Rekreasyon)
3. Kültür-Ticaret Aksı (Konak-Kemeraltı-Kadifekale)
4. Kentsel OSB'ler Ağı (İAOSB-KOSBİ-BAYOSB-SOSB-MOSB-ALOSB-KOSBİ)
5. Kentsel Dönüşüm (Kadifekale, Yeşildere, Örnekköy, Ege Mah., Balıkuyu, Uzundere, Aktepe)
6. Kentsel Hizmet (hizmet altyapısının iyileştirilmesi, yeşil ulaşım, toplu taşıma sistemleri)

BÖLÜM

03

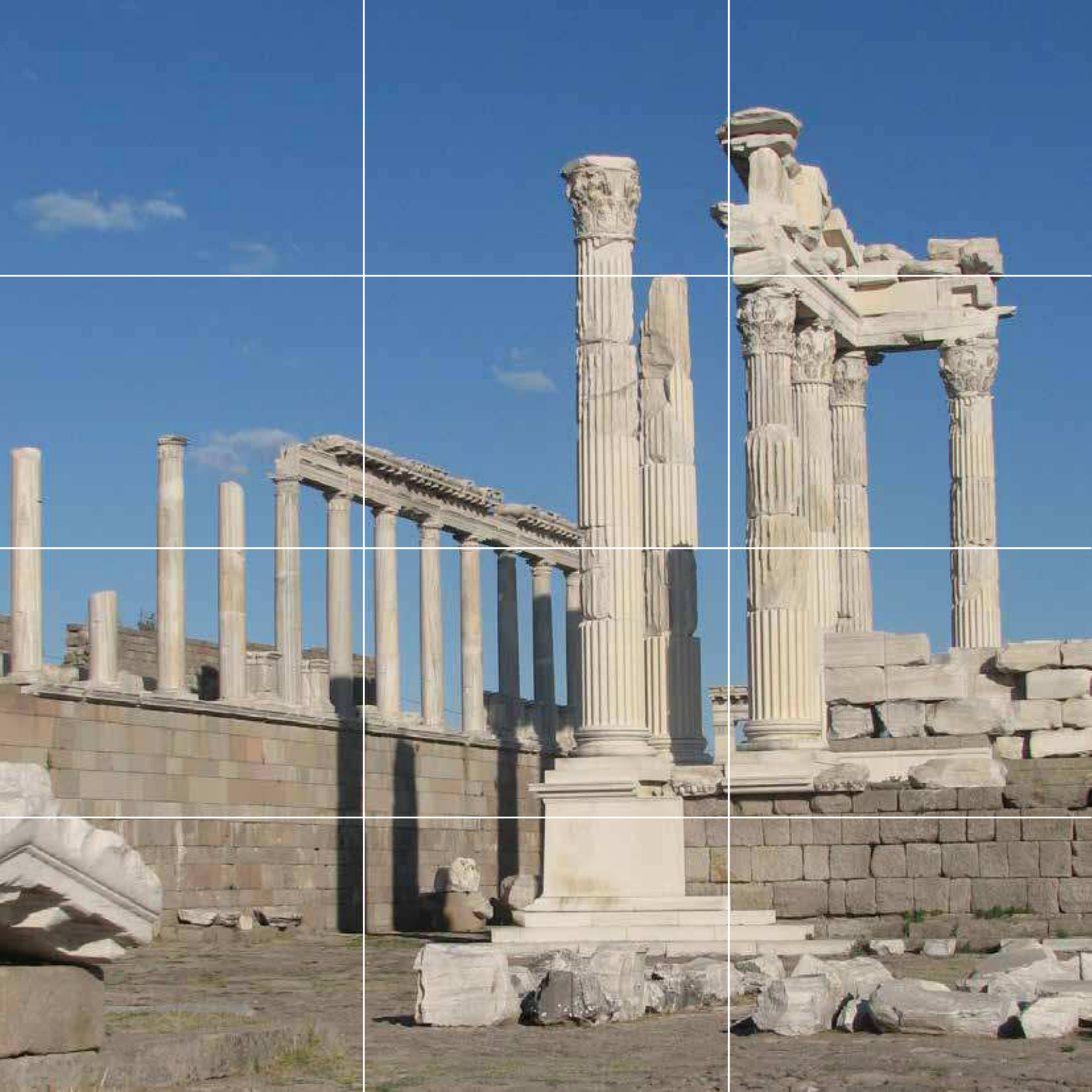
VİZYON

Bölgesel Vizyon
Kentsel Vizyon

BÖLGESEL VİZYON BÖLGE KENT

KENTSEL VİZYON

TARİH ve TASARIMIN GÜCÜ ile
KURGULANAN YENİ İZMİR

BÖLÜM

04

3X3 VİZYON ve EYLEM
ÇERÇEVESİ
Vizyon Çerçevesi
Eylem Çerçevesi

VİZYON ÇERÇEVESİ 3 X 3 EYLEM ÇERÇEVESİ

24

İZMİR'İN GELECEĞİ

25

VİZYON ÇERÇEVESİ

3 FARKLILIK

3 TEMA

3 STRATEJİ

Bölge Kent

Bölgesel
Dayanıklılık

Kalkınma

Liman Kenti

Temiz Kent

Dönüşüm

Kutsal Antik
Kentler

Yaratıcı İşbirliği

Bütünleşme

3 FARKLILIK

1 Bölge Kent

Ege Bölgesi ve Havzalar

Ege Bölgesinde geniş bir hinterlanda sahip olan kent, Gediz, Küçük Menderes, Büyük Menderes havzalarının bereketi ve Manisa, Aydın, Denizli, Muğla, Afyon, Kütahya, Uşak kentleri ile bir bölge kenttir.

2 Liman Kenti

Ticaret Yollarının Kesişimi

Konumu ve sahip olduğu altyapı ile önemli bir lojistik merkez olan İzmir, liman kapasitesi ile bölgesel hinterlandının denizyolu, demiryolu ve karayolu bağlantıları ile Avrupa, Ortadoğu ve Asya ülkelerine açılış noktasıdır.

İzmir'in tarihteki liman ve ticaret kenti niteliği, kentlilik kültürünün de gelişmesini etkilemiştir. Bugün de İstanbul, Bursa, Manisa, Denizli, Aydın ve Muğla ile ulaşım olanakları, Organize Sanayi Bölgeleri, Serbest Bölgeleri, Uluslararası Fuarı ve büyük bir limanın varlığı ticaretin gelişmesine katkı sağlayan önemli etkenlerdir.

3 Kutsal Antik Kentler

Medeniyetin Doğum Yeri

Dünyanın yedi harikasından biri olan Artemis Tapınağı'na ve antik çağın metropolislerinden Efes, Bergama gibi önemli kentlere ev sahipliği yapmış; Antik çağın en önemli destanları İlyada ve Odesa'nın yazarı Homeros, diyalektik felsefe'nin kurucusu Heraklit gibi önemli insanları yetiştirmiştir. Kutsal antik kentler ve ziyaretler bugün İzmir'in turizm kapasitesinin çok büyük bir kısmını oluşturur.

3 TEMA

1 Bölgesel Dayanıklılık

Güçlü Bölge

Ege Bölgesinin ekonomik, mekânsal ve sosyal olarak dayanıklılığını artırmak amacıyla, İzmir ve hinterlandında yer alan Aydın, Manisa ve Uşak kentleri öncelikli olmak üzere, Ege Bölgesi kentleri ve diğer büyük şehirler ile farklılaşan konu ve temalarda işbirlikleri kurgulanmalıdır.

2 Temiz Kent

Temiz Enerji

Sürdürülebilir enerji açısından önemli bir potansiyele sahip İzmir'de güneş, rüzgâr, jeotermal ve biyogazdan enerji üretimi konularına yatırım yapılması, gerekli altyapıların oluşturulması gerekmektedir. Kentin gelişmesinde ekolojik sürdürülebilirlik koşulunun yerine getirilmesi için de yeşil kent olma potansiyele sahip İzmir'in kompakt ve yoğun yerleşme dokusunu sürdürürken bu yerleşme dokusu içinde sosyal donatı eksikliklerini gidermek; kentte fosil yakıt kullanımıyla üretilen enerjinin tüketimini azaltmak için bina yapımı ve üretim faaliyetlerini en az enerji kullanacak biçimde yeniden şekillendirmek; kent içi ulaşımda toplu taşının payını sürekli artırmak ve sanayide yenilenebilir enerji kullanımını aktif hale getirmek gerekmektedir.

3 Yaratıcı İşbirliği

Üniversite ve Sanayi

Daha güçlü ekonomi ve yüksek yaşam standardı için İzmir'in üniversite ile sanayi sektörleri yaratıcı işbirliği içine girmelidir. İşbirliği, tasarım, sürdürülebilir tarım, sürdürülebilir enerji, bilişim temalarını ön plana almalıdır. Mevcut üniversite-sanayi ara yüz kuruluşlarının iyileştirilmesi ve sayılarının artması sağlanmalıdır. Üniversite ve işletmelerdeki araştırma çalışmalarının ekonomik değere dönüşmesi desteklenmeli ve İzmir'de tasarım alanında kapasite, farkındalık ve talep artırılmalıdır.

3 STRATEJİ

1 Kalkınma

Kentsel Koalisyon

Lojistik ve ticaret anlamında önemli bir konumda bulunan İzmir, gelişen bölge sanayisi içerisinde de aktif rol oynamakta, Ege Bölgesi içinde 1. Sırada yer almaktadır. İzmir'in potansiyelinin etkin ve verimli kullanılması için çalışmalar gerçekleştirilmesi ve aktif hale getirilmesi için gerekli altyapıların oluşturulması gerekmektedir. Yakın mesafede olmaları nedeniyle İzmir'in metropol alt merkezlerini oluşturan Aydın ve Manisa gibi sanayi kentleriyle yakın ilişki içerisinde bulunulmalı; İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlere ve Anadolu'ya uzanan sağlıklı bir ulaşım planı hazırlanmalıdır. Yenilenebilir enerjiyi aktif hale geçirecek yatırımlar yapılmalı, kırsal ekonominin çeşitliliğinden yararlanılmalıdır.

2 Dönüşüm

Yaşam Kenti

Türkiye ortalamasından yüksek bir nüfus yoğunluğuna sahip olan İzmir'de, ekonomik gelişmeler doğrultusunda yıldız parlamaya başlayan bölgelerin analizlerinin iyi yapıp buna yönelik çözümlere gidilmesi gereklidir. 1. derece deprem bölgesi olması nedeniyle gelecekte oluşabilecek yıkımlara karşı önlemler alınmalı ve eski kent merkezinin önemini yitirmesi doğrultusunda yapılması gereken kentsel dönüşümler gerçekleştirilmelidir. Aynı zamanda her kesimden insanın kaliteli konutlara erişiminin kolaylaştırılması ve sosyal ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmelidir. İzmir'in önemli bir sanayi şehri olması dolayısıyla sanayi yerlerine yakın yerleşimlerde yaşanan hava ve çevre kirliliklerinin giderilmesi için de altyapı çalışmaları yapılmalıdır.

3 Bütünleşme

Kent, Kırsal ve Kıyı Dengesi

Kent, Kırsal ve Kıyı dengesinin sağlanması İzmir'in yaşam kalitesini artıracak ve yerel potansiyele uygun ve ekonomik çeşitliliği sağlayacaktır. Merkez ve ilçeler arasındaki ulaşım bağlantıları ve kırsal ulaşım altyapısı güçlendirilmeli; girişimciliğin teşvik edilmesi ve girişimcilerin finansmana erişim olanakları iyileştirilmeli; tarım, eko-turizm, doğa turizmi, köy pansiyonculuğu, otantik ve katma değeri yüksek el sanatları, yerel ürünler gibi ekonomik faaliyetler desteklenmelidir. Ayrıca kırsal nüfusu kent nüfusuyla bütünleştiren, aralarındaki diyalogu güçlendirecek, her yaş grubundan kitlelerin dâhil olabileceği etkinlik ve projeler uygulanmalıdır.

3 SEKTÖR

1 Yenilikçi Sanayi

Yaratıcı İşgücü

Mevcut ve yeni OSB alanlarının mekânsal organizasyonunun yeniden yapılarak, yaratıcı sektörler işe işbirlikleri kurulmalıdır. Bu alanlarda, nitelikli ve yaratıcı işgücü için uygun iş olanakları sağlandığı durumda, İzmir yaratıcı ve yenilikçi sanayi sektörü ile tasarım sektörlerini buluşturabilecektir. Sanayi bölgelerinin çalışma ve yaşama birlikteliği ile yeniden kurgulanması önemlidir.

2 Tasarım Sektörü

Tasarımla Canlanan Sektörler

Kentin gelişiminde yeni bir sektör olarak ön plana çıkan 'tasarım sektörü' ön plana alınarak, diğer sektörlerle işbirlikleri kurgulanmalıdır. Tasarım sektörünün, turizm, sanayi, tarım, tekstil gibi diğer sektörlerin de gelişim ivmesini artırması sağlanabilir. Kentteki tasarım kültürünü destekleyen altyapı ve eğitim olanaklarının kurulması için, farklı kurumlarda ortak projeler kurgulanmalıdır.

3 Temiz Tarım

Havza Bereketi

Gediz, Bakırçay ve Küçük Menderes Havzası gibi önemli tarım alanlarına sahip; tarımsal üretimin ülke geneline göre daha çeşitli yapıldığı; tarıma dayalı sanayileşmenin yıldız sektör durumunda olduğu ve Türkiye'nin ilk ve en gelişmiş tarım ürünleri borsasının bulunduğu İzmir'de tarım, son yıllarda toprak kirliliği, tarım arazilerinin küçük ve çok parçalı olması, modern tarım tekniklerinin yeterince kullanılmaması gibi etkenler sonucu büyük bir düşüş göstermiştir. Bu nedenlerle, organik tarıma yönelmeye başlayan İzmir'de, pazarlama ve ticaret sisteminin etkinleştirilmesi, işbirliğinin geliştirilmesi, sürdürülebilir tarım, arazi yönetimi ve kırsal kalkınmaya yönelik kamu ve özel sektör yatırımlarının arttırılması yoluyla küresel sürdürülebilir tarımsal üretime önem verilmesi gerekmektedir. Tarıma yönelik eğitim ve araştırmalara ağırlık verilmelidir.

3 PROGRAM

1 İşbirliği

Uluslararası Sermaye

Ulusal ve uluslararası ticaret kapasitesi, İzmir'in iş kültürü ve becerisini göstermektedir. Özellikle uluslararası sermayenin kente çekilmesi, kentsel kalite ve yaşam kalitesinin artırılması için sektörel işbirliklerine ihtiyaç vardır.

2 Girişimcilik

Yeni Fırsatlar

Kaynak çeşitliliğine bağlı olarak çok sektörlü bir yapıya sahip olan İzmir'de gelişme potansiyeli yüksek olan sektörlerin ve yatırım alanları belirlenmelidir. Girişimciliğin geliştirilmesi, girişimcilik eğitimlerinin yaygınlaştırılması, teknoloji geliştirme amaçlı girişimciliğin özendirilmesi, kırsal kesim ve az gelişmiş bölgelerde girişimciliğin teşvik edilmesi ile girişimcilerin finansmana erişim olanakları geliştirilmelidir.

3 Yaratıcılık

Sosyal Sermaye

İzmir, Akdenizli bir kent olarak kaliteli bir yaşam tarzı ve yeniliklere açık kültürel yapısıyla öne çıkmaktadır. İzmir, sosyal sermaye bakımından Türkiye'deki en gelişmiş bölge olarak öne çıkmaktadır. Ortalamanın üzerinde eğitime sahip donanımlı bir insan kaynağı bulunmaktadır. Kentsel nüfus yoğunluğunun fazla olması, sağlıklı kentleşme, toplum sağlığı, ulaştırma gibi hizmetlerin yeterince sağlanamamasına yol açmıştır. Kaliteli eğitime erişimin yaygınlaştırılması, eğitim sisteminin modernizasyonu, eğitimin niteliğinin geliştirilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması İzmir'in demografik fırsattan yararlanabilmesi için ön şarttır. Yüksek yaşam kalitesi için sağlık hizmetlerine erişimde bölge içi dengesizlikler azalmalı, kaliteli kentsel yaşam ve sürdürülebilir çevre için çalışmalar yapılmalıdır. Ayrıca, toplumda sivil topluma dâhil olma bilincinin yükseltilmesi ve gönüllülüğü teşvik etmeye yönelik stratejilerin geliştirilmesi gerekmektedir.

3 PROJE

1 Kıyı ; Su Ekonomisi

Turizm

İzmir'in kıyı şeridinin ilk kısmını oluşturan Çeşme ve yarımada kısmında kıyı turizmi desteklenmeli, dalış ve rüzgâr sporlarını ön plana çıkartacak tanıtımlar yapılmalıdır. Gerekli tesis ve alt yapının oluşturulması; nitelikli eleman yetiştirilmesine önem verilmesi gerekmektedir. Bununla ilgili eğitim ve özellikle İzmir'deki üniversitelerin iş birliği önemlidir. Adalara gelen yabancı turistlerin İzmir'e uğraması için de İzmir ve adalar arasındaki ulaşım geliştirilmeli, yeni yat limanlarıyla cazibesi artırılmalıdır.

Lojistik

İzmir Limanı'nın altyapı sorunları giderilmeli, çevre illerle ve Anadolu ile ulaşım ağı güçlendirilmelidir. Ayrıca, yapılacak olan Kuzey Ege (Çandarlı) Limanı'nın bir an önce tamamlanması, Akdeniz'in ise en büyük limanı olması, büyük transit gemilerin yükleme/boşaltma yapabileceği bir liman olması öngörülmektedir. Kemalpaşa Lojistik Köyü'nün Türkiye'nin en büyük lojistik üssü olma özelliği ile büyük potansiyeller sunacaktır.

Ticaret

Ticarete hizmet eden liman sayıları artırılmalı, sınır ötesi ticareti güçlendirici stratejiler geliştirilmelidir. Çeşme-Sakız Adası, Çeşme-İtalya feribot seferleri sıklaştırılmalı, diğer adalara ve Yunanistan'a feribot seferleri düzenlenmeye başlanmalı. İzmir Limanı'nın yolcu bölümünü, İzmir Limanı'ndan ayıracak bağımsız bir kurvaziyer liman yapılmalıdır. Çevre iller ile ulaşımı kolaylaştıracak yeni çözümler getirilmelidir.

3 PROJE

Körfez; Kentin Vitrini

2 Yeni Merkez

Alsancak, sanayi dönüşümün hızla geliştiği, İzmir'in modern kent merkezi olma yolundadır. İzmir yeni kent merkezinin karma kullanımlı yoğun yapılaşması ve İzmir limanı ile bütünleşmesi, yeni merkezin bölge merkezi rolünü de üstlenmesini sağlayacaktır.

Geleneksel Merkez

Konak ve Kemeraltı bölgesi ise İzmir'in önemli geleneksel merkezi işlevini sürdürmektedir. Ancak, yeni merkezin çekiciliği sonucunda geleneksel merkezin çöküntü alanı haline gelmemesi için geleneksel merkezin canlandırılması stratejileri ve projeleri geliştirilmelidir.

Kordon

Kordon boyu İzmir'in keyif ve huzur vitrinidir. Tarihsel kimliği kaybolmasına rağmen yaşam kültürünü devam ettiren Kordon bir nefes alanı olarak yeniden tasarlanmalıdır. Kordon, yeni merkez ile geleneksel merkez arasında yeni odaklar ve temalar ile farklı bir boyuta taşınmalıdır.

3 PROJE

Koridor; Ekonomik Gelecek

3 Turizm

Kuzeyde Bergama, güneyde Selçuk Antik kentleri kent merkezini de içine alarak turizm koridoru senaryosu ile geliştirilmelidir. Bergama, Kemeraltı-Agora, Selçuk tarih, kültür odaklı turizm koridoru İzmir mekânsal gelişimi için önemli bir strateji olmalıdır.

Bilişim

İzmir'in bilgi kenti olma stratejisi, üniversitelerin potansiyellerini de dikkate alarak yeniden ele alınmalıdır. Kent merkezindeki üniversiteler ve yatırımlar ile Çeşme yarımadasındaki üniversiteler arasında bir ilişki ağı kurularak yeni bir katma değer koridoru oluşturulmalıdır.

Tarım

Bölge geleceği için önemli havzalar ve havzaların sunduğu bereket İzmir'in bölge kent vizyonu ile yeniden değerlendirilmelidir. Havzalar ekonomik ve ekolojik koridorlar olarak İzmir, Aydın ve Manisa kentleri ile entegre biçimde ele alınmalıdır. Havza yönetimi kurumsal bazda sağlanıp, endüstriyel, tarımsal ve kentsel kirlilik önleme ve kontrolü gerçekleştirilmelidir.

BÖLÜM

05

İzmir'in Geleceği için
10 Temel İlkeİZMİR'İN GELECEĞİ İÇİN
10 TEMEL İLKE

1. Koalisyon; İzmir, Manisa, Aydın
2. Kümelenme; Bilgi, İnovasyon, Turizm, Sağlık, Tarım ve Tasarım
3. Kır; Havza yönetimi
4. Kıyı Tasarımı: İzmir'in Yeni Vitrini
5. Katma Değer Koridoru: Bilim ve Teknoloji Üretimi
6. Kentsel OSB'ler Ağı : Hizmet Kentine Geçiş
7. Kutsal Antik Kentler Ağı : Tanıtım Önceliği
8. Kültür-Turizm-Ticaret Üçgeni : Bergama- Efes-Çeşme
9. Körfez; İkili Merkez
10. Kentsel Dönüşüm : Örnek Kent

KOALİSYON; İzmir, Manisa, Aydın

Bölge ölçeğinde birbirleri ile ekonomik ve ekolojik kapsama alanı içinde yer alan 3 kentin idari sınırları ayrı bile olsa birtakım değerleri paylaşma ve işbirliği içine girmeleri her bir kent için katma değer yaratacaktır. İzmir bölgesel kent rolü ile bölge içinde stratejik bir gücünü Manisa ve Aydın kent yönetimlerinin desteği ile artıracaktır.

01

KÜMELENME; Bilgi, İnovasyon, Turizm, Sağlık, Tarım ve Tasarım

Kentin ekonomik yapısı, 6 gelişim teması üzerine kurgulanmalıdır. Bilgi, İnovasyon, Turizm, Sağlık, Tarım ve Tasarım temalarının kümelenmesiyle, yeni gelişim fırsatları yaratılırken, bölgesel ölçekte de ekonomik dayanıklılık sağlanması için İzmir, Manisa ve Aydın ve sektörler arasında, gelişim temaları kapsamında kentsel koalisyonlar kurgulanmalıdır.

02

KIR; Havza Yönetimi

Gediz, Küçük Menderes, Büyük Menderes ve Bakırçay akarsuları, İzmir'in akarsu ağını oluşturmaktadır. Bu denli önemli su kaynaklarına sahip İzmir, sosyo-ekonomik yapısı itibarıyla aynı zamanda tarım ve sanayi kentidir.

Gediz Havzası, İzmir'in çevre illerle ilişkisinin önemli noktalarından birini oluşturmaktadır; ancak Gediz Havzası'nın kirlilik kontrolü sağlanmalı, havzayı kirleten gerek evsel atıklar, gerekse sanayi atıkları kontrol altına alınmalıdır. İzmir'in geleceğinde su ve atık yönetimi kavramları ön plana alınmalıdır.

03

KIYI TASARIMI: İzmir'in Yeni Vitrini

Mavişehirden, İnciraltı'na kadar olan kıyı şeridini kapsayan İzmir Körfezi Kıyı Tasarım Projesi İzmir vitrininin yeni bir tasarım yaklaşımı ile canlandırılmasını sağlayacaktır. Söz konusu proje, kent merkezinin dışında kalan sahil şeridini de kapsayarak geliştirilmelidir.

600 km'lik sahil şeridine sahip olan kentte, kıyıların yeni bir yönetim ve tasarım anlayışı ile ele alınmalıdır. Kontrolsüz gelişiminin önlenmesi, çevresel tehditlerden korunması ve geleceğinin kurgulanması amacıyla, kıyısız gelişim, dönüşüm ve koruma temaları ve stratejileri belirlenmelidir.

04

KATMA DEĞER KORİDORU: Bilim ve Teknoloji Üretimi

İzmir'in bilgi kenti olma stratejisi, üniversitelerin potansiyellerini de dikkate alarak yeniden ele alınmalıdır. Kent merkezindeki üniversiteler ve yatırımlar ile Çeşme yarımadasındaki üniversiteler arasında bir ilişki ağı kurularak yeni bir katma değer koridoru oluşturulmalıdır.

Merkez ve Yarımada'daki İleri teknoloji Üniversitesi odağı arasındaki koridorda başta bilim ve teknoloji, sağlık ve turizm olmak üzere çok farklı sektörel kümelenme odakları tasarlanmalıdır.

Rüzgâr, jeotermal, güneş ve biokütle enerjisi sektörlerinde teknoloji üretimi, AR-GE projelerinin desteklenmesi, insan kaynağının geliştirilmesi ile birlikte yenilenebilir enerji altyapısının geliştirilmesi önem arz etmektedir. Yenilenebilir enerji sektörü, bölgenin kalkınmasında etki uyandıracak anahtar sektörlerden biridir ve bu konudaki yatırım tanıtımı çalışmaları da bölge için önem taşımaktadır.

05

06

KENTSEL OSB'LER AĞI: Hizmet Kentine Geçiş

İzmir ilinde bulunan OSB'lerin potansiyellerini yeni temalar çerçevesinde yeniden ele alan bir ağ sistematığı kurulmalıdır. Manisa odaklı organize sanayi alanları ile İzmir odaklı sanayi alanları yarışabilirlik sorunu yaşamadan, İzmir'in hizmet kentine dönüşüm sürecini de dikkate alarak yeni kurgu ve ağ sistematığı senaryosu yazılmalıdır.

KÜTSAL ANTİK KENTLER AĞI : Tanıtım Önceliği

İzmir doğal güzellikleri ve 5000 yıllık tarihi birikimi ile iddialı bir kültür ve doğa turizmi merkezidir. Efes, Bergama, Meryem Ana gibi antik kentlere yapılan kutsal ziyaretler, kentin kalkınmasında daha önemli olabilir. Kent merkezinde keşfedilen Agora, bu ağa kent merkezinin de eklenmesini sağlayacaktır. Kent merkezinin de turizm kapasitesinden pay alması önemlidir.

İzmir'in bilinirliğinin artırılması için tanıtım stratejisinin hayata geçirilmesi ve İzmir'e ilişkin ortak bir dil ve algı geliştirilmesi önem taşımaktadır. Ayrıca, İzmir'e olan erişilebilirliği güçlendirecek, yurtdışına direkt ulaşım kanallarının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir.

KÜLTÜR-TURİZM-TİCARET ÜÇGENİ: Bergama- Efes- Çeşme

Bergama, Efes ve Çeşme üçgeni; İzmir'in kültür, turizm ve ticaret temaları ile farklılık yaratmalıdır. İzmir, üçgen içindeki dinamikleri yeni temalar ve senaryolar ile değerlendirmelidir. İzmir kültürel turizm yaklaşımı ile koruma ve gelişme arasında, kültürel peyzaj yaklaşımı ile de kır ve kent arasında denge kurulmalıdır.

08

07

KÖRFEZ; İkili Merkez

Körfezin iki önemli ticaret odağı yeni merkez; Alsancak ve geleneksel merkez; Kemeraltı İzmir'in ikili merkez oluşumu için önemlidir.

Alsancak, sanayi dönüşümün hızla geliştiği, İzmir'in modern kent merkezi olma yolundadır. İzmir yeni kent merkezinin karma kullanımlı yoğun yapılaşması ve İzmir limanı ile bütünleşmesi, yeni merkezin bölge merkezi rolünü de üstlenmesini sağlayacaktır.

Yeni merkezin yapı tipolojisi ve kentsel dokusu yenilikçi planlama ve tasarım ilkeleri ile ele alınmalıdır.

Konak ve Kemeraltı bölgesi ise İzmir'in önemli geleneksel merkezi işlevini sürdürmektedir. Ancak, yeni merkezin çekiciliği sonucunda geleneksel merkezin çöküntü alanı haline gelmemesi için geleneksel merkezin canlandırılması stratejileri ve projeleri geliştirilmelidir.

İzmir Tarih Projesi, Kemeraltı-Kadifekale aksının tarih teması ile yeniden ele alınması geleneksel merkezin canlandırılması için önemli bir projedir.

09

10

KENTSEL DÖNÜŞÜM: Örnek Kent

İzmir Belediyesinin gündeminde bulunan Kadifekale, Yeşildere, Örnekköy, Ege Mahallesi, Balıkuyu, Uzundere ve Aktepe kentsel dönüşüm projeleri İzmir için önemli projelerdir. Söz konusu ve yeni projelerin yeni bir vizyon çerçevesinde toplumsal ve ekonomik boyutlarını da ele alan bir yaklaşımla ele alınmalıdır.

Kentsel dönüşüm projelerinin kamu, özel ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde gerçekleştirilmesi, İzmir'in örnek ve yaygınlaşabilir kentsel dönüşüm projelerinin gerçekleşmesi için ortamlar yaratacaktır.

